

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.cat

Recull de propostes de la 2a sessió participativa del Pla Natura.

Dia: Dimecres 12 de maig de 2021

Hora: 17:00 h

Lloc: De forma telemàtica al següent enllaç:

<https://ajuntamentbarcelona2.webex.com/webappng/sites/ajuntamentbarcelona2/meeting/download/3ca7acab8ddabf213aea461837aa0f66>

Assistents:

Albert Ferré
Alexandra Torrassa
Montserrat Busto - Sarrià Respira
Santi Ibarra
Esther Salido
Marta Ollich - Veïna de Les Corts
Raül Toran - IS Global
Jesús Hernández - EsKocells, Eixample Respira i Prou Trànsit
PHATT (Plataforma d'habitatges Afectats dels 3 Turons)
Valentí Roda
Marta Hubach - Estudiant de Ciències Polítiques
Victor Clapés - Estudiant de Ciències Polítiques
Pedro Álvaro - Empresa Doctorarbol

Representants de l'Ajuntament:

Joan Manel del Llano - Conseller del Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Coloma Rull - Programa de Biodiversitat. Ajuntament de Barcelona
Octavi Borrueu - Programa de Biodiversitat. Ajuntament de Barcelona
Patricia Rovira - Xarxa BCN+Sostenible
Maria Làzaro - Xarxa BCN+Sostenible
Francesc Roma - Participació. Ajuntament de Barcelona

Trilce Fortuna - Equal Saree (actua com a secretària de la sessió, grup 1)
Sílvia Martínez - El globus vermell (actua com a secretària de la sessió, grup 2)

Ordre del dia:

- 1. Obertura de la sessió:** Francesc Roma.
- 2. Presentació del Pla Natura:** Coloma Rull.
- 3. Propostes:**
S'organitzen dos grups de participació i s'obre el torn de paraula als assistents.

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.catLes propostes que han sortit al grup 1 són les següents:

1. **Marta Ollich.** S'ofereix per col·laborar; felicita per la feina i considera que el problema és com portar a la realitat els projectes. Manifesta que és frustrant pel veïnat que el pla no s'estigui complint i dóna 2 exemples: Per una banda, la plaça de Les Cristalleries Planell havia de ser un parc, en canvi és una plaça formigonada, per la qual cosa es va demanar que s'apliqués el "Pla del verd i de la biodiversitat" i no els van fer cas. Per altra banda, als Jardins del Palau de Pedralbes, cada any es destrueix la biodiversitat de la flora i la fauna -per un esdeveniment privat com el Festival Jardins de Pedralbes- en plena època de nidificació.

Proposa **que el pla estigui present a totes les àrees de l'Ajuntament, que s'executi i tingui una translació real a totes les activitats que s'estan fent als espais verds de Barcelona, que hi hagi un protocol que obligui que els projectes nous passin pel pla, de manera que es respecti la biodiversitat existent.**

Octavi Borrueu comenta que no sempre és fàcil traslladar aquests criteris als departaments municipals, però s'està treballant.

2. **Raül Toran.** Proposa **treballar espais verds des del punt de vista de la salut**, insistir en els estudis que s'estan fent per **posar en valor el verd i implicar més a la ciutadania en temes de generació d'espais verds**. Esmenta que des d'IS Global, s'ha publicat l'estudi "[Les ciutats que volem](#)", on hi ha un especial sobre com els espais verds afavoreixen la salut de les persones. També esmenta el cicle d'activitats "Ciutat Verda" que es va fer fa uns anys, com una manera de fomentar la importància dels espais verds i d'implicar a la ciutadania.

Marta Ollich afegeix que la ciutadania està implicada i conscienciada, però no es lliga el pla amb els reclams ciutadans.

3. **Jesús Hernández.** Explica que ha presentat el projecte "Barcelona ciutat de micro jardins" a Barcelona+Sostenible, el qual tracta d'implicar a la ciutadania en la cura dels seus escocells més propers. Proposa que l'Ajuntament hauria d'**articular la participació activa de la ciutadania, facilitant les eines i incentivant aquest propòsit.**

Francesc Roma comenta que el programa "Mans al verd" acabarà trobant la manera de fer el projecte "Barcelona ciutat de micro jardins" i agraeix a Jesús la proposta.

4. **PHATT.** Explica que el "Pla dels Tres Turons", planteja l'enderrocament de 300 habitatges per fer un parc, per la qual cosa es planteja a l'Ajuntament la convivència d'habitatges i parc. Pel que fa al Pla Natura, qüestiona: **fins a quin punt aquest pla pot ajudar amb el seu argumentari de promoure la convivència d'habitatges i parc?** Afegeix que la visió del "Pla dels Tres Turons" és contradictòria, considera que ve a imposar-se una visió antiga del verd, i que els habitatges actuals ja tenen espais verds.

5. **Valentí Roda.** Considera que el plantejament i pla d'acció que s'està dissenyant és excel·lent, però que va lent i amb dificultats de gestió. Qüestiona als representants de l'Ajuntament: quina és la percepció que teniu del grau de dificultat per explicar el Pla

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.cat

Natura i portar-lo a terme? Al respecte, proposa **plantejar una acció més contundent per visibilitzar més la feina que s'està fent**, considera que ara mateix aquesta feina és molt silenciosa i no arriba a la ciutadania. Proposa **fer una acció potent, per exemple, peatonalitzar tota la muntanya de Montjuïc, que durant un dia 1 dia a la setmana es peatonalitzin diverses zones de la ciutat**.

Jesús Hernández expressa estar d'acord amb el Valentí, **proposa informar a tota la ciutadania sobre el que s'està fent des de l'Ajuntament**, considera que ho coneix poca gent.

Octavi Borrueu comenta que la realitat és complexa, no tothom comparteix la mateixa visió dels espais verds. Considera que la clau és fer una bona lectura de l'entorn.

6. **Marta Hubach**. Considera que si la ciutadania no veu la necessitat d'implementar espais verds, és perquè no s'ho ha plantejat, per la qual cosa l'Ajuntament hauria de **posar en marxa accions que siguin vistes per la ciutadania, passar a l'acció, provar si -el Pla Natura- funciona**, i si no funciona com a mínim s'ha intentat.
7. Francesc Roma considera que el treball que fan els jardiners està poc valorat i reconegut, esmenta les "Plantades Populares" com una activitat que visibilitza aquest treball i implicar a la ciutadania en la cura del verd. **Proposa la creació de "Consells de parcs", grups de veïns i veïnes, serveis i equipaments dins d'un parc que puguin treballar respecte al funcionament del parc: manteniment, gestió i millores**.

Raül Toran. Dona suport a la proposta de Francesc i proposa **fer-ho en col·laboració amb altres iniciatives en marxa com "BiblioLab", o el projecte "Recepta Social", així mateix treballar amb les escoles**. També proposa **fer avaluacions, per mesurar l'impacte que té estar en un espai verd**.

8. **Victor Clapés**. Al xat de la sessió, felicita a l'Ajuntament per la gestió, voluntat i ganes de fer una Barcelona més verda.
Marta Ollich li contesta -al xat- que a Les Corts no hi va haver procés participatiu i no se'ls va escoltar.
9. **Pedro Álvaro**. Felicita i esmenta l'Aula Bosc Turull com espai pedagògic que a més és un bon exemple de com arribar a la ciutadania.
10. **PHATT**. Qüestiona: aquest pla podria servir per fer la retirada d'amiant als Tres Turons?, com podem posar en valor la biodiversitat que tenim als Tres Turons? A més, convida a visitar la zona i comparteix el contacte: afectats3turons@gmail.com
11. **Valentí Roda**. Considera que estem a un moment perfecte, després de la pandèmia la gent vol més verd i que políticament també estan a favor. Proposa **visibilitzar la figura del jardiner [i la jardineria] i posar-la en valor**.
12. **Jesús Hernández**. Proposa **fer una gran "Festa de parcs i jardins i de la biodiversitat", com "Obrim carres" i "La nit dels museus"**.
Al respecte, Raül Toran matisa que s'hauria de **fer que la natura sigui l'habitual**.

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.catLes propostes que han sortit al grup 2 són les següents:

13. **Montserrat Busto.** Proposa obrir una entrada al Decidim: **«Protegim els jardins privats de la franja de Collserola»**. Crear una prova pilot de **detecció i catalogació de jardins històrics**, a la franja de Collserola de Sarrià (extensible a altres barris): tot i que siguin privats s'ha de fer un esforç per preservar-los.

La Coloma Rull explica que es va fer alguna cosa semblant arrel de la pressió veïnal per conservar l'Alzina de Gràcia i que pot servir d'exemple. Quan hi ha obres privades que afecten al verd actualment cal presentar un informe de la vegetació que s'afecta i per treure aquest verd només hi ha una compensació econòmica, per tant moltes vegades no es preserva. Per tal que aquests espais estiguin més protegits s'han fet un estudi de jardins privats a través de la cartografia i picant a les portes.

14. **Montserrat Busto.** Al Parc del Castell de l'Oreneta s'ha enjardinat d'una manera molt ornamental els espais forestals i han tret el sotabosc. S'hauria de **tenir en compte la natura forestal existent** a la franja de Collserola.

La Coloma Rull explica que s'està formant els jardiniers de Parcs i Jardins perquè aprenguin com intervenir i com preservar aquests espais.

15. **Montserrat Busto.** Introdueix que a Can Caralleu hi ha cada vegada menys muntanya i més pisos. Amb l'emergència climàtica hauria de ser prioritària la natura per damunt de la propietat privada.

Joan Manel del Llano. A Can Caralleu malauradament totes les intervencions que s'han fet són legals i no s'han pogut evitar. Proposa **que el Pla Natura sigui una oportunitat per fer una revisió del Pla General Metropolità** per desprogramar infraestructures previstes, fer requalificacions... Com ja s'ha fet amb el PEPNat¹. D'aquesta manera es podrà **blindar i consolidar** la falda de Collserola.

El PEPNat té la figura de l'espai funcional, espais que no regula pròpiament però que indica que són importants (com la falda de Collserola, el Parc de l'Oreneta...). El Pla Natura hauria de fer una mena de normativa a complir per part de tot l'Ajuntament per evitar que es facin segons quines intervencions a l'àmbit que regula el PEPNat.

16. **Joan Manel del Llano.** El Pla Natura podria introduir conceptes més enllà de la visió antropocèntrica del verd, s'ha de **començar a parlar del Dret de la Natura**: dret a existir, desenvolupar-se; dret a la precaució i dret a la reparació i la restauració.

[Harmony with Nature](#), un programa permanent de les Nacions Unides, recopila diferents iniciatives a nivell global que s'estan desenvolupant en relació amb els Drets de la Natura, i algunes són a nivell municipal. S'han de començar a **introduir aquests conceptes a la normativa de l'Ajuntament** i adaptar tota la normativa de l'Ajuntament a aquests conceptes ajudarien a trencar amb la visió capitalista i antropocèntrica de la Natura. Proposa canviar el concepte serveis ambientals (reitera que la Natura serveix als humans), per bondats ecosistèmiques perquè són béns dels quals ens nodrim.

¹ Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.cat

17. **Joan Manel del Llano.** Barcelona s'ha de començar a integrar en xarxes a nivell nacional de **conservació de la Natura**, com l'[Aliança Global pels Drets de la Natura](#). **Explorar integracions i participacions actives de la ciutat en aquest tipus de xarxes** que engloben administracions, entitats, etc.

18. **Montserrat Busto.** Quan es va fer la Ronda de Dalt es van canalitzar totes les fonts i ara en queden només dues de vives. Demana **que s'aturi la intervenció sobre una font natural que brolla aigua de tant en tant a la part de Can Caralleu**, que volen canalitzar cap a la claveguera. Potser caldria fer un **recompte de les fonts que queden vives**.

El Joan Manel del Llano aclareix que la intervenció és precisament per evitar l'erosió, es fa per evitar que circuli aigua per superfície torrencialment, es dispersa, es facilita la infiltració i es fa replantació de sotabosc per evitar l'erosió. L'aigua que es vol canalitzar a claveguera és només la part final. És una intervenció correctora d'una actuació urbanística. Projecte de SUDS, és una de les propostes del Pla Natura.

19. **Albert Ferré.** En espais seminaturals com Montjuïc, el Carmel, la part baixa Collserola, hi ha problema d'invasió espècies exòtiques, nitrats al terreny que condicionen espècies generalistes. Les espècies locals de Collserola no sobreviuen. S'ha d'**estar alerta de la pèrdua d'espècies pròpies dels nostres ecosistemes naturals** degut a les espècies oportunistes, molt adaptades a aquests medis. Conscient que no tenim manera de mantenir l'ecosistema intacte, s'hauria de **treballar en la sensibilització i inventariar**. Es podria fer a través de plataformes que permeten identificar i aportar coneixement, com [Natusfera](#) o [iNaturalist](#).

Joan Manel del Llano. L'Ajuntament té una guia que descriu plantes invasores. Proposa **fer difusió entre jardins**, per fer consciència a la gent. Potser es pot fer una **guia equivalent per la fauna**, tot i que és més difícil de substituir fauna invasora pot servir per donar-ho a conèixer.

Montserrat Busto. També hi ha aplicacions per la identificació d'ocells (ICO) i de papallones. Amb el CREAFA s'ha fet una xarxa a través de Natusfera. Hi ha una part només de plantes que s'anomena RitmeNatura. El FENOCAT preveu fer una guia per escoles. S'hauria de difondre més que hi ha **aplicacions per identificar animals i plantes, promoure que la gent ho faci**.

Albert Ferré. És molt motivador que hi hagi **iniciatives puntuals i festives** per engrescar, divulgar i sensibilitzar, lligades a l'ús de les noves tecnologies, com un [BioBlitz](#).

20. **Joan Manel del Llano.** Proposa estructures del verd i la fauna **més enllà dels parcs**. Proposa un «**Pla de despavimentació de les voreres**» a voreres que són molt amples i deixar que creixi la vegetació.

La Patrícia Rovira comenta que potser es pot incorporar la **participació de la ciutadania en la cura d'espais naturals a davant dels habitatges** (model americà).

21. **Joan Manel del Llano.** Al mandat anterior al Parc de l'Oreneta va intentar que els treballs fossin executats per escoles, perquè es veïés què implicava la intervenció (hidrologia, geologia...). L'empresa Naturalea fa aquestes coses, intervencions amb escoles i entitats. Es podria incloure al Pla Natura que hi hagués una **clàusula a les licitacions d'obres**

Participació

Comunicació i Participació – Gerència d'Ecologia Urbana

Av Diagonal 240 planta 4a
08018 - Barcelona
www.bcn.cat**perquè incloguin participació de les escoles i entitats en la millora dels parcs i els entorns naturals propers.**

22. Té bona acollida la proposta de la creació d'un **Consell de parc** implicant entitats, associacions de veïns, etc. per tenir diàleg amb Parcs i Jardins i implicar-se amb el manteniment del Parc.
Joan Manuel posa d'exemple que al Turó Parc a l'anterior mandat hi havia veïns que demanaven treballar en aquesta línia.
La Coloma Rull comenta que això implica la formació dels jardiners i ja que estem encaminats cap aquest tipus d'accions participatives.
23. **Joan Manel del Llano. Incorporar parts de la iniciativa municipal de Vila Veïna al Pla Natura.**

Finalment es reagrupa la sessió, es fa un breu resum de les propostes que han sortit a cadascun dels grups.

S'afegeix a la reunió el Sergi López-Grado de GIXSU i aporta les següents propostes:

24. Proposa l'objectiu utòpic de retornar al **model original del Pla Cerdà**, encara que sigui un pla a 50 anys vista, potser iniciant-lo en la commemoració dels 250 anys del Pla. S'hauria d'**esponjar l'Eixample** i aconseguir un **50% de superfície de verd**. Incorporar aquesta iniciativa dins del Pla de les Superilles.
25. **L'article 102 de la Carta Municipal hauria de ser el pivot per ambientalitzar una nova Carta Municipal basada en la sostenibilitat**, seguint per totes les ordenances que se'n deriven. A la carta municipal només figura la sostenibilitat urbana a l'article 102, contràriament al que seria necessari i oportú, quan Barcelona ha d'esdevenir un ecosistema urbà resiliència que preservi l'ecosistema.
26. Crear una **comissió de seguiment** que supervisi l'aplicació del Pla Natura a través el Grup del Verd i la Biodiversitat.

Finalment el Francesc Roma tanca la sessió a les 19:15 h.